Journal of Human-Information Interaction
kharazmi University
Online ISSN: 2423-7418
https://hii.khu.ac.ir/
Human-Information INTERACTION

Validation methods of resources and its challenges among sports science students of Birjand University

Rahman Marefat [1] | **Mahmood Sangari** [2]

1. Corresponding author, Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Psychology Education & Head of Hiilab of Semnan University (https://hiilab.semnan.ac.ir), Semnan University, Semnan, Iran, **E-mail:** *rmarefat@semnan.ac.ir*
2. Assistant professor, Department of Library and Information Science, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Birjand, Birjand, Iran. **E-mail:** *msangari@birjand.ac.ir*

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received 22 November 2024
Received in revised form 25 December 2024
Accepted 23 January 2025
Published online 3 June 2025

Keywords:
Resource Validation,
Information Literacy,
Sports Students,
Birjand University.

ABSTRACT

Background and purpose: The present study was conducted with the aim of identifying methods of validating methods of resources among sports science students of Birjand University.

Method: The current research was conducted with the grounded theory method and with a qualitative approach. The statistical population of the research included sports students of Birjand University and included 67 people. Data collection was done with the help of semi-structured interview. The process of conducting interviews continued until the saturation point was reached. From the 16th to the 20th interview, the obtained data were duplicated, so the researchers stopped the data collection. The simultaneous analysis of the collected data was done using coding with the help of MAX QDA version 2020 software. To determine the validity of the research, the member review method was used, and for this purpose, after the initial coding, the codes and categories were sent to at least 10 interviewees and were approved by them. In the current research, the constructionist approach is based on Grounded Theory, so the paradigm model was not presented.

Findings: : In the axial coding of the data, a total of 6 main challenges related to the validation methods of resources of sports students present in the interviews were found, such as lack of familiarity with investigating research violations, lack of familiarity with plagiarism, lack of familiarity with plagiarism software, etc. Also, 15 core codes related to the second research question, how to accredit sports students, were obtained.

Conclusion: teaching the method of validation of the resources is felt by sports students present in the research, and their training can reduce the challenges of validation of the resources among students and improve the method of validation of their resources.

Cite this article: Marefat, R., & Sangari, M. (2025).Validation methods of resources and its challenges among sports science students of Birjand University. *Human-Information Interaction*, 12(1), 1-19.

© The Author(s). Publisher: University of Kharazmi.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

نشریه تعامل انسان و اطلاعات
https://hii.khu.ac.ir/
شاپا الکترونیکی: ۲۴۲۳-۷۴۱۸

Extended Abstract

Background and purpose: The present study was conducted with the aim of identifying methods of validating methods of resources among sports science students of Birjand University. In numerous classes involving students from various disciplines, a recurring challenge reported by students was their unfamiliarity with source validation methods. Students, consistently indicated a lack of knowledge on how to assess the credibility of sources. When provided with examples of valid and invalid sources, many students struggled to properly evaluate them. Some students even expressed the belief that source validation was unnecessary, emphasizing merely the importance of using sources rather than verifying their validity. The researchers focused on a specific group—sports science students at Birjand University—to investigate how these students evaluate the sources they need and what challenges they encounter in the process.

Studies suggest that students often lack the skills to assess the credibility of articles found in databases or general websites like Wikipedia and online encyclopedias (Marefat, 1401; Azarang, 1399). For printed sources, students typically consider the author's credibility, organizational affiliation, and the publisher's reputation as indicators of source reliability (Moradi, 1384). Marefat identified ten main categories related to evaluating sources, including institutional credibility, author credibility, content accuracy, observational reliability, referential validation, publication date, information distortion, credibility doubts, recognition of source credibility, and citation rate, particularly from psychology students' perspectives (Marefat, 1396).

Research by Keshavarz, Vasfi, and Sha'bani (1393) examined the credibility of internet health information and how personality traits like conscientiousness influence evaluation methods among health-medical professionals. They found that many struggle to assess quality, relying mainly on impartiality, timeliness, and author credibility. Similarly, Roozbahani and Riahi-nia (1395) highlighted that faculty members prioritize content accuracy, data reliability, logical consistency, and relevance in determining source credibility. Kader's study (Kader, 2013) on nurses identified a six-stage process for evaluating online health information, depending on skills, time, and website quality. Liu and Huang's research (2005) among Chinese students revealed that current students often base their judgments on author name, affiliation, and website reputation, whereas graduates focus more on the information's accuracy and quality.

Despite many evaluation efforts, challenges remain: first, understanding how users process unobservable information is difficult; second, differing information needs lead to varied processing approaches; and third, establishing a universal criterion for correct information processing is often impossible outside controlled environments. These issues highlight the complexity of assessing information credibility and the ongoing need for effective evaluation strategies (Liu, 2000).The main questions of the present study are:

1. What are the challenges faced by sports science students at Birjand University in evaluating their required resources?

2. How do sports science students at Birjand University evaluate their required resources?

Method: The statistical population of the present study consisted of 67 sports science students at Birjand University at the time of the research. Given the effort to collect maximum data, all 67 individuals were considered part of the research population, and no sampling was performed. Semi-structured interviews were used for data collection. In total, twenty master's students in sports science were interviewed. The interview process continued until saturation was reached, after interviewing sixteen students. From the sixteenth to the twentieth interview, the data obtained were

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

repetitive, and based on this, the researchers decided to stop data collection. The initial codes were placed under sub-categories and main categories. In the present study, member checking was used to determine the research's credibility. In the present study, the constructivist approach in grounded theory, as proposed by Charmaz (2014), was adopted as the basis for the work, therefore, there is no need to present a paradigmatic model. Data analysis was also performed using MAXQDA 2020 software.

Findings: Among the 67 members of the research population, a total of 20 sports science students from Birjand University were interviewed. A totoal of 50% of the interviewees were women (10 people), and 10 (50%) were men. Categorizes and presents the concepts and codes extracted from the interviews related to the research questions. In the axial coding of the data, a total of 6 main challenges related to the validation methods of resources of sports students present in the interviews were found, such as lack of familiarity with investigating research violations, lack of familiarity with plagiarism, lack of familiarity with plagiarism software, etc. Also, 15 core codes related to the second research question, how to accredit sports students, were obtained.

Conclusion: Interviews with the research population revealed that students in the research population face certain challenges in validating sources. They highlighted "unfamiliarity with examining research misconduct, unfamiliarity with plagiarism, unfamiliarity with plagiarism software, unfamiliarity with citation styles and citation management software, disregard for the author's academic rank, and unfamiliarity with the credibility of open-access articles" in their conversations with researchers.

These points were derived from the overall final concepts identified during the interviews, which included "unfamiliarity with how to examine research misconduct, unfamiliarity with examining research misconduct, unfamiliarity with examining plagiarism, unfamiliarity with plagiarism software, unfamiliarity with citation styles, unfamiliarity with EndNote, disregard for the author's academic rank, and unfamiliarity with the credibility of open-access articles." The findings of the present study emphasize the need for serious attention from all students, including sports science students and other students, to the issue of information credibility and quality, and the necessity of sufficient and continuous training and skills in this area. Skill training in determining the quality and credibility of sources, based on specific and strong criteria, in the form of training courses, workshops, laboratories, projects, and research, are among the immediate actions in this field.

Especially, It is suggested that to better understand the problems and provide better solutions, other qualitative and mixed methods such as foresight and videography with highly standardized checklists be conducted in more extensive and broader research to achieve more generalizable and broader results. It seems that training in source validation methods is needed for the sports science students participating in the research, and their training can reduce the challenges of source validation among students and improve their source validation methods. It is suggested that the data from this research be measured as a quantitative study among students of Birjand University and other various universities across the country.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

نشریه تعامل انسان و اطلاعات
https://hii.khu.ac.ir/
شاپا الکترونیکی: ۲۴۲۳-۷۴۱۸
دانشگاه خوارزمی

اعتباریابی منابع و چالش‌های آن در بین دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند

رحمان معرفت[۱]✉، محمود سنگری[۲]

۱. نویسنده مسئول، استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی و مسئول آزمایشگاه تعامل انسان و اطلاعات دانشگاه سمنان، سمنان، ایران. رایانامه: rmarefat@semnan.ac.ir

۲. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. رایانامه: msangari@birjand.ac.ir

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱۴۰۳/۰۹/۰۲

تاریخ بازنگری:
۱۴۰۳/۱۰/۰۵

تاریخ پذیرش:
۱۴۰۳/۱۱/۰۴

تاریخ انتشار:
۱۴۰۴/۰۳/۱۳

کلیدواژه‌ها:
اعتباریابی منابع،
سواد اطلاعاتی،
دانشجویان علوم ورزشی،
دانشگاه بیرجند.

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش حاضر با هدف شناسایی روش‌های اعتباریابی منابع در بین دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند اجرا شد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر، با روش گراندد تئوری و با رویکرد کیفی انجام گرفته است. جامعهٔ آماری پژوهش شامل دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند و شامل۶۷ نفر بودند. گردآوری داده‌ها با کمک مصاحبهٔ نیمه‌ساختاریافته انجام شد. فرآیند انجام مصاحبه‌ها تا رسیدن به نقطه اشباع ادامه پیدا کرد. از مصاحبه شانزدهم تا بیستم داده‌های بدست آمده تکراری بود بر همین اساس پژوهشگران اقدام به توقف گردآوری داده‌ها نمودند. تحلیل همزمان داده‌های گردآوری شده با استفاده از کدگذاری با کمک نرم افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ انجام شد. برای تعیین اعتبار پژوهش از روش بررسی به‌وسیله اعضاء استفاده شد که برای این منظور بعد از کدگذاری اولیه، کدها و مقوله‌ها برای دست‌کم ۱۰ نفر از مصاحبه‌شوندگان ارسال شد و مورد تأیید آن‌ها قرار گرفت. در پژوهش حاضر، رهیافت ساختگرایانه در گراندد تئوری مبنای کار قرار گرفته است، بنابراین مدل پارادایمی ارائه نشد.

یافته‌های پژوهش: در کدگذاری محوری داده‌ها، در مجموع شش چالش اصلی مرتبط با اعتباریابی دانشجویان علوم ورزشی حاضر در مصاحبه‌ها همچون عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با سرقت علمی، عدم آشنایی با نرم‌افزارهای سرقت علمی و غیره بدست آمد. همچنین ۱۵ کد محوری مرتبط با پرسش دوم پژوهش، چگونگی اعتباریابی دانشجویان علوم ورزشی بدست آمد.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد آموزش شیوه اعتباریابی منابع به دانشجویان علوم ورزشی حاضر در پژوهش احساس می‌شود و آموزش آنان می‌تواند چالش‌های اعتباریابی منابع را در بین دانشجویان کمتر نماید و شیوه اعتباریابی منابع آنان را بهبود بخشد.

استناد: معرفت، رحمان؛ سنگری، محمود(۱۴۰۴). اعتباریابی منابع و چالش‌های آن در بین دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند. *تعامل انسان و اطلاعات، ۱(۱۲)،۱-۱۹.*

ناشر: دانشگاه خوارزمی تهران.

© نویسندگان.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

مقدمه

در استاندارد دوم مهارت‌های سواد اطلاعاتی از دانشجویان انتظار می‌رود به شکل مؤثر و کارآمد به اطلاعات موردنیاز خود دست یابند. شاخص‌های عملکردی استاندارد دوم شامل انتخاب مناسب‌ترین منابع برای دسترسی به اطلاعات موردنیاز، طرح‌ریزی و اجرای راهبردهای کاوش به‌صورت اثربخش، و درنهایت سازمان‌دهی و اعتبارسنجی منابع اطلاعاتی به شیوه‌ای کارآمد و مؤثر است (قاسمی، ۱۳۸۵). اعتبارسنجی منابع که کمتر در منابع و متون به آن پرداخته‌شده است از اهمیت چشمگیری برخوردار است. شناخت اعتبار منابع اطلاعاتی بسیار مهم است. در درس‌های روش تحقیق همواره این نکته توسط مدرسان موردتوجه قرار می‌گیرد که به هر منبعی اعتماد نکنید. اکنون‌که به مدد فناوری‌های اطلاعاتی، اطلاعات از طریق پیام‌رسان‌های فوری و شبکه‌های اجتماعی به سهولت دسترس‌پذیر تر شده است، موضوع اعتبار منابع بیش‌ازپیش موردتوجه قرارگرفته است و به نظر می‌رسد که نسبت به اعتبار مطالب و منابع ارائه‌شده در منابع مذکور همواره باید با نوعی تردید نگاه کرد.

در بسیاری از کلاس‌های درسی که پژوهشگران حاضر با دانشجویان رشته‌های مختلف داشتند همواره یکی از چالش‌هایی که توسط دانشجویان گزارش می‌شد عدم آشنایی آنان با شیوه‌های اعتباریابی منابع بود. دانشجویان رشته‌های مختلف در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد همواره نسبت به چگونگی اعتباریابی منابع اظهار بی‌اطلاعی می‌کردند. گاهی که در کلاس‌های درسی چند نمونه از منابع معتبر و نامعتبر باهم تلفیق‌شده و در اختیار دانشجویان قرار می‌گرفت، آن‌ها در اعتبار یابی منابع ناتوان بودند. برخی از آنان حتی گاهی از عدم نیاز به اعتباریابی به منابع سخن می‌گفتند و صرفاً استفاده از منابع برایشان اهمیت داشت و اعتبار منابع استفاده‌شده چندان برایشان اهمیت نداشت. بر همین اساس، پژوهشگران پژوهش حاضر یکی از گروه‌های دانشجویی، یعنی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند را به‌عنوان یک گروه از دانشجویان در دسترس، مبنا قراردادند و به کاوش درباره این پرسش پرداختند که دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند چگونه منابع موردنیاز خود را ارزیابی می‌کنند و چالش‌های آنان در ارزیابی منابع موردنیازشان چیست؟ شناخت حداکثری چالش‌های دانشجویان علوم ورزشی در اعتباریابی منابع در دانشگاه بیرجند و چگونگی ارزیابی منابع توسط آنان موضوع اصلی پژوهش حاضر است.

پیشینه پژوهش

اعتبار، امری است که از اهمیت فراوانی برخوردار است. اعتباریابی منابع استفاده شده در متون علمی بی‌تردید مهم است و داده‌های پژوهشی بدون وجود اعتبار، اهمیتی ندارند. برخی شواهد و پژوهش‌ها نشان می‌دهند که در اعتباریابی منابع، چالش‌هایی برای دانشجویان وجود دارد. به نظر می‌رسد بسیاری از دانشجویان نمی‌دانند که چگونه باید اعتبار یک مقاله مرتبط با رشته خود را در پایگاه‌های اطلاعاتی و وب‌سایت‌های عمومی شناسایی کنند (معرفت، ۱۴۰۱). درباره منابع الکترونیکی همچون *ویکی‌پدیا*[1] و دایره‌المعارف‌های اینترنتی، نیز برخی نکات مورد اشاره قرار گرفته است (آذرنگ، ۱۳۹۹).

ده مقوله اصلی شامل اعتبار انجمن، اعتبار پدید آور، اعتبار محتوا، اعتبار مشاهده‌ای، اعتباریابی ارجاعی، تاریخ انتشار، تحریف اطلاعات، تردید در اعتبار، شناخت اعتبار منبع و میزان استناد به عنوان مقوله‌های اصلی مرتبط با چگونگی ارزیابی منابع اطلاعاتی و پایگاه‌های جستجو از دیدگاه دانشجویان روان‌شناسی دسته‌بندی و ارائه شده است (معرفت، ۱۳۹۶).

برخی دیگر به بررسی و شناسایی شاخص‌های اعتبار در ارتباطات علمی در زمینه مطالعه و استناد از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه خوارزمی پرداختند. یافته‌های پژوهش این پژوهشگران نشان داد که «هم در زمینه مطالعه و هم در زمینه استناد، دقت و درستی محتوای مقاله نوشته شده، معتبر بودن داده‌های به کارگرفته شده در مقاله، منطقی بودن استدلال‌های نویسنده در مقاله و ارتباط موضوعی مقاله به حوزه کاری فرد، مهمترین فاکتورهایی هستند که اعضای هیئت علمی در هنگام ارزیابی اعتبار اطلاعات یک منبع در نظر می‌گیرند و با توجه به این فاکتورها و بررسی این عوامل آن منبع

[1]. Wikipedia

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

را معتبر می‌دانند». پژوهش آنان از این حیث اهمیت دارد که دیدگاه اعضای هیئت علمی در خصوص نحوه اعتباریابی و ارزیابی اطلاعات یک منبع را ارائه می‌هد. به نظر می‌رسد که توجه به موضوع اعتبار اطلاعات به عنوان یکی از چالش‌های دانشجویان و اعضای هیأت علمی همواره مطرح است (روزبهانی و ریاحی‌نیا، ۱۳۹۵).

برخی پژوهشگران به بررسی میزان اعتبار منابع اطلاعات سلامت موجود در اینترنت و تأثیر ویژگی شخصیتی وجدانگرایی بر نوع ارزیابی این منابع در بین کاربران دانشگاهی حوزه‌های بهداشتی-پزشکی پرداختند. یافته‌های آنان نشان داد که جامعهٔ مورد بررسی مشکلاتی در تعیین کیفیت و اعتبار اطلاعات و نیز بازیابی سریع اطلاعات داشتند. بیش از نیمی از نمونه در این پژوهش، اطلاعات بهداشتی و پزشکی موجود در اینترنت را همیشه یا بیشتر اوقات معتبر می‌دانستند. مهمترین معیار ارزیابی کیفی از سوی نمونهٔ مورد بررسی بیطرفی و سپس روزآمدی و اعتبار نویسنده بوده است (کشاورز، وصفی و شعبانی، ۱۳۹۳).

اما تجربه تدریس و گفتگو با دانشجویان رشته‌های مختلف، به پژوهشگران حاضر نشان داده است که آنها معمولا با اعتباریابی منابع بیگانه‌اند. گرچه، به نظر می‌رسد در مورد منابع چاپی از روی اعتبار نویسنده، وابستگی سازمانی نویسنده، اعتبار ناشر یا تولید کننده اثر می‌توان به اعتبار اثر آگاهی یافت (مرادی، ۱۳۸۴).

کشاورز در مطالعه خود پس از توصیف چالش‌های عمده در محیط وب، به مفهومی تحت عنوان سواد وب و مهم‌ترین معیارهای ارزیابی منابع شامل معیارهای پنج‌گانه صلاحیت، دقت، بی‌طرفی، روزآمدی و پوشش و نیز توجه ویژه به تفکر انتقادی در ارزیابی منابع اطلاعاتی را خاطر نشان می‌کند (کشاورز، ۲۰۱۴).

کادر[1]، در پژوهشی که به روش گراندد تئوری در دو مرحله ارزیابی پرستاران از کیفیت اطلاعات بهداشتی و پرستاری اینترنت مورد بررسی قرار گرفت. مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته و گروه‌های تمرکز از روش‌شناسی‌های این پژوهش عنوان شده‌اند. روش‌های ارزیابی به عواملی مانند مهارت‌های ارزیابی پرستاران، زمان موجود و سطح اطلاعات وبگاه‌ها بستگی داشته است. ارزیابی پرستاران شامل شش مرحله بود که عبارتند از ارزیابی کاربرپسندی، ظاهر و پدیدآورندگان، ارتباط با کار پرستاران، بررسی شواهد و راهبردهای بررسی متقابل (کادر، ۲۰۱۳).

در پژوهشی که بین دانشجویان چینی به منظور بررسی اعتبار اطلاعات دانشجویان توسط لییو و هوانگ[2] انجام شد، نتایج نشان داد که دانشجویان در حال تحصیل اغلب نام نویسنده، وابستگی نویسنده و شهرت وب‌سایت برای ارزیابی‌شان ملاک بود و در مقابل دانشجویانی که فارغ‌التحصیل شده بودند، به صحت و کیفیت اطلاعات تکیه می‌کنند (لییو و هوانگ، ۲۰۰۵).

گاهاً سه چالش هنگام ارزیابی کارایی پردازش اطلاعات وجود دارد. اولاً، بررسی نحوه پردازش اطلاعات توسط کاربران اطلاعات در صورتی که اطلاعات زیربنایی غیرقابل مشاهده باشد، بسیار مشکل است، همانطور که معمولاً چنین است. دوم، اینکه کدام اطلاعات جمع آوری شود، اغلب یک انتخاب است. در نتیجه، ممکن است به نظر برسد که افراد مختلف اطلاعات را متفاوت پردازش می‌کنند، نه به این دلیل که مهارت‌های پردازشی متفاوتی دارند، بلکه به این دلیل که مجموعه‌های اطلاعاتی متفاوتی دارند. سوم، ارزیابی خطاها، نیازمند یک معیار است. به عبارت دیگر، روش «صحیح» برای پردازش یک قطعه اطلاعات داده شده چیست؟ اگرچه اغلب می‌توان یک معیار را در آزمایشگاه ایجاد کرد (مانند پاسخ صحیح به یک آزمایش)، اما معمولاً در دنیای واقعی یک معیار وجود ندارد (لیو[3]، ۲۰۰۰).

پرسش اصلی پژوهش حاضر عبارت است از:

۱. چالش‌های دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند در ارزیابی منابع موردنیازشان کدام‌اند؟
۲. دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند چگونه منابع موردنیاز خود را ارزیابی می‌کنند؟

[1] Cader
[2] Liu & Huang
[3] Liu

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

روش‌شناسی پژوهش

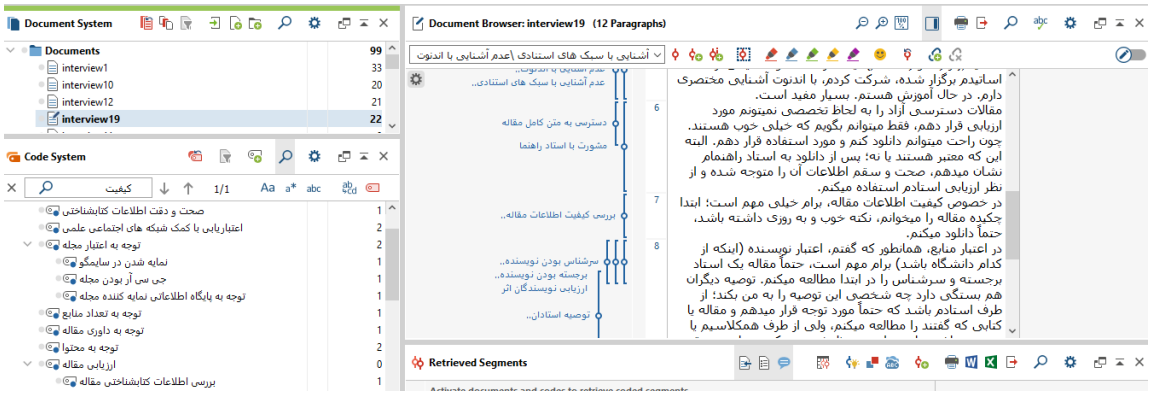
پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که با روش گراندد تئوری به‌عنوان یکی از انواع روش‌های کیفی انجام‌گرفته است. از این روش برای شناخت بیشتر دربارهٔ موضوع استفاده می‌شود (کرسول[۱]، ۲۰۰۳). چارمز[۲] نیز گراندد تئوری را روشی کیفی می‌داند که بر پایهٔ ایجاد چارچوب‌ها و یا نظریه‌های مفهومی از طریق تحلیل استقرایی از داده‌ها متمرکز است (چارمز[۳]، ۲۰۰۶). روش پژوهش گراندد تئوری یا نظریه برخاسته از داده‌ها یکی از پرکاربردترین و شناخته‌شده‌ترین روش تحقیق در مطالعات کیفی است و محققان برای فهم پدیده‌های موردمطالعه در بافت طبیعی و پاسخ به سؤالات پیچیده، با اتخاذ رویکرد کیفی از روش نظریه برخاسته از داده‌ها استفاده می‌کنند و یافته‌های حاصل برای مفهوم‌پردازی کشف و شناسایی مسئله، نظریه‌پردازی دربارهٔ پدیده موردمطالعه، تعمیم و پیش‌بینی رخدادها و در یک‌کلام برای ترویج و اشاعهٔ علم به کار می‌رود(مک کان و پالاسک[۴]، ۲۰۲۳). پژوهش حاضر به دنبال شناخت مسئله است و بنابراین به سراغ روش گراندد تئوری رفته است.

جامعهٔ آماری پژوهش حاضر، دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند بودند که در زمان انجام پژوهش،۶۷ نفر بودند. با توجه به اینکه تلاش شد تا حداکثر داده‌ها گردآوری شود تمام ۶۷ نفر جزو اعضای جامعه پژوهش قلمداد شد و نمونه‌گیری انجام نشد. تلاش شد در مصاحبه‌ها، تناسب تعداد زنان و مردان مصاحبه‌شونده موردتوجه قرار گیرد. برای گردآوری داده‌ها از مصاحبهٔ نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. تحلیل هم‌زمان داده‌ها از همان داده‌های گردآوری‌شده در مصاحبه‌های اولیه آغاز شد. درمجموع با بیست دانشجوی کارشناسی ارشد علوم ورزشی مصاحبه شد. فرآیند انجام مصاحبه‌ها تا رسیدن به نقطه اشباع، بعد از مصاحبه با شانزده نفر از دانشجویان ادامه پیدا کرد. از مصاحبه شانزدهم تا بیستم داده‌های به‌دست‌آمده تکراری بود بر همین اساس پژوهشگران اقدام به توقف گردآوری داده‌ها نمودند. در پژوهش حاضر، با استفاده از برنامهٔ ضبط صدا، مصاحبه‌ها ضبط شد. بلافاصله پس از گردآوری داده، مصاحبه‌های انجام‌گرفته، در نرم‌افزار ورد تایپ شدند. بعد از ویرایش و بازبینی، کدهای اولیه استخراج شدند. سپس، کدهای اولیه در ذیل مقوله‌های فرعی و اصلی قرار گرفتند. برای تعیین روایی و پایایی داده‌های پژوهش کیفی معیارهای مختلفی وجود دارد. به‌عنوان‌مثال، لینکلن و گوبا[۵] (۲۰۰۰) چهار معیار قابلیت اعتمادپذیری، اعتبارپذیری، انتقال‌پذیری، و تأیید پذیری را پیشنهاد کردند. هومن نیز معیارهایی چون بررسی به‌وسیله اعضاء، کسب اطلاع از همگنان، بررسی از طریق اجماع سه‌سویه و نظایر آن‌ها را بیان کرده است (هومن، ۱۳۹۰). در پژوهش حاضر برای تعیین اعتبار پژوهش از روش بررسی به‌وسیله اعضاء استفاده شد که برای این منظور بعد از کدگذاری اولیه، کدها و مقوله‌ها برای دست‌کم ۱۰ نفر از مصاحبه‌شوندگان ارسال شد و مورد تأیید آن‌ها قرار گرفت. در پژوهش حاضر، رهیافت ساختگرایانه در گراندد تئوری که چارمز (۲۰۱۴) مطرح کرده مبنای کار قرارگرفته است، بنابراین نیازی به ارائهٔ مدل پارادایمی نیست. تحلیل داده‌ها نیز با کمک نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ استفاده شد.

در شکل ۱، به‌صورت نمونه، تصویری از تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ آورده شده است.

[1] Creswell
[2] Charmaz (Kathleen Marian Charmaz 1939—2020)
[3] Charmaz
[4] McCann and Polacsek
[5] Lincoln and Guba

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

شکل شماره ۱. تصویری از تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰

یافته‌های پژوهش

از میان ۶۷ نفر عضو جامعه پژوهش، درمجموع با ۲۰ نفر از دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند مصاحبه شد. جدول ۱، وضعیت مصاحبه‌شوندگان به لحاظ جنسیت را نمایش می‌دهد.

جدول ۱. وضعیت مصاحبه‌شوندگان به لحاظ جنسیت

ردیف	جنسیت مصاحبه‌شوندگان				مجموع	درصد
	زن		مرد			
	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۱	۱۰	۵۰	۱۰	۵۰	۲۰	۱۰۰

۵۰ درصد مصاحبه‌شوندگان، زن (۱۰ نفر) بودند و دانشجویان مرد حاضر در مصاحبه نیز ۱۰ نفر (۵۰ درصد) بودند. برای شناسایی چالش‌ها و چگونگی اعتباریابی منابع، با دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند مصاحبه به عمل آمد. مدت‌زمان انجام مصاحبه به‌طور میانگین در مورد هر نفر ۴۵ دقیقه بود. تمام مصاحبه‌ها با هماهنگی قبلی با دانشجویان و در محل دانشکده انجام‌گرفته بود. بعد از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها، فرایند کدگذاری آغاز شد. برای کدگذاری داده‌ها از سه نوع کدگذاری باز و محوری و گزینشی استفاده شد. در جدول ۲، نمونهٔ مفاهیم استخراج‌شده از گفتگوهای انجام‌شده با مصاحبه‌شوندگان آورده شده است.

جدول۲. نمونه مفاهیم استخراج‌شده از صحبت‌های مصاحبه‌شوندگان

ردیف	نمونه کدها	ردیف	نمونه کدها
۱	بررسی اطلاعات کتابشناختی مقاله	۱۷	وابستگی سازمانی نویسنده
۲	بررسی بخش نتیجه‌گیری مقاله	۱۸	استفاده از شبکه‌های اجتماعی
۳	بررسی چارک مقاله	۱۹	توجه به اعتبار مجله
۴	بررسی چکیده مقاله	۲۰	توجه به پایگاه اطلاعاتی نمایه کننده مجله
۵	بررسی ضریب تأثیر مقاله	۲۱	جی سی آر[1] بودن مجله
۶	بررسی کیفیت اطلاعات مقاله	۲۲	نمایه شدن در سایمگو[2]
۷	ارزیابی نویسندگان اثر	۲۳	توجه به اعتبار ناشر
۸	ساختگی نبودن اسامی	۲۴	توجه به انسجام و ساختار نگارشی منابع
۹	جعلی نبودن نویسنده	۲۵	توجه به تعداد منابع
۱۰	ساختگی نبودن وابستگی سازمانی نویسندگان	۲۶	توجه به‌تناسب اهداف با سؤالات
۱۱	صلاحیت نویسندگان	۲۷	توجه به داوری مقاله

1. JCR= Journal Citation Report
2. Scimago

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

۱۲	برجسته بودن نویسنده	۲۸	توجه به روزآمدی منابع
۱۳	تخصص نویسنده	۲۹	بررسی عنوان اثر
۱۴	توصیه استادان	۳۰	توجه به محتوا در اثر
۱۵	رتبه دانشگاهی نویسنده	۳۱	دسترسی به متن کامل مقاله
۱۶	سرشناس بودن نویسنده	۳۲	صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی

در جدول ۳، مفاهیم و کدهای مستخرج از مصاحبه‌ها و مرتبط با پرسش اول پژوهش، یعنی چالش‌های اعتباریابی از دیدگاه دانشجویان علوم ورزشی حاضر در جامعه پژوهش درج‌شده است.

جدول۳. مفاهیم و کدهای مستخرج از مصاحبه‌ها و مرتبط با پرسش اول پژوهش (چالش‌های اعتباریابی)

ردیف	کد محوری	مفاهیم	نمونه شاهد	کد مصاحبه
۱	عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی	عدم آشنایی با نحوه بررسی تخلفات پژوهشی	در بررسی تخلفات پژوهشی و سرقت علمی اطلاعاتی ندارم و با نرم‌افزارهای این حوزه هم کارنکرده‌ام.	مصاحبه ۱
		عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی	درباره بررسی تخلفات پژوهشی و سرقت علمی اطلاعاتی دارم ولی خیلی کم است و با یکی از نرم‌افزارهای این حوزه هم کارکرده‌ام که دانشگاه ما هم اشتراک آن را گرفته(آیتنتیکت). کار باهاش خیلی ساده است. اما تسلط ندارم.	مصاحبه ۱۹
۲	عدم آشنایی با سرقت علمی	عدم آشنایی با بررسی سرقت علمی	در بررسی تخلفات پژوهشی و سرقت علمی اطلاعاتی ندارم و با نرم‌افزارهای این حوزه هم کارنکرده‌ام.	مصاحبه ۱
۳	عدم آشنایی با نرم‌افزارهای سرقت علمی	عدم آشنایی با نرم‌افزارها سرقت علمی	در بررسی تخلفات پژوهشی و سرقت علمی اطلاعاتی ندارم و با نرم‌افزارهای این حوزه هم کارنکرده‌ام.	مصاحبه ۱
			با نرم‌افزارهای سرقت علمی آشنایی ندارم. البته جدیداً مقاله‌ای خواسته باشی برای مجله‌ای بفرستی، ابتدای امر از تو می‌خواهند که میزان همانندجویی را طی نامه‌ای براشون ارسال کنید، من آشنا هستم و استفاده می‌کنم.	مصاحبه ۱۰
			برای ارزیابی منبع اطلاعاتی و سرقت علمی با استفاده از نرم‌افزارهای تخلفات پژوهشی در ایران و خارج از کشور، با این نرم‌افزارها کارنکرده‌ام و آشنایی ندارم.	مصاحبه ۱۲
۴		عدم آشنایی با سبک‌های استنادی	در مورد سبک‌های استنادی، اطلاعات زیادی ندارم،	مصاحبه ۱
			با سبک‌های استنادی آشنایی زیادی ندارم. در درس‌های روش تحقیق کمتر به آن پرداخته‌شده است.	مصاحبه ۱۹
			نرم‌افزارهای مدیریت استناد آشنا نیستم، در کارگاه اندنوت شرکت کردم، تازه میخوام استفاده کنم.	مصاحبه ۸
			صحت و دقت منابع در ورود صحیح آن‌ها، برام	مصاحبه ۱

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

			ملاک نیست، یعنی تا الان به آن‌ها توجه نکرده‌ام، در کل به نحوه ورود اطلاعات و فرمت‌های استناددهی آشنایی آن‌چنان ندارم.	
	عدم آشنایی با سبک‌های استنادی و نرم‌افزارهای مدیریت استناد		صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی برام مهم نیست. توجه نمی‌کنم.	مصاحبه ۱۰
		عدم آشنایی با اندنوت	در مورد سبک‌های استنادی، اطلاعات زیادی ندارم، فقط در دوران تحصیلم(ترم سوم هستم)؛ یک کارگاه که توسط یکی از اساتیدم برگزارشده، شرکت کردم، با اندنوت آشنایی مختصری دارم. در حال آموزش هستم. بسیار مفید است.	مصاحبه ۱۹
			در مورد سبک‌های استنادی، اطلاعات زیادی ندارم، فقط در دوران تحصیلم(ترم سوم هستم)؛ یک کارگاه که توسط یکی از اساتیدم برگزارشده، شرکت کردم، با اندنوت آشنایی مختصری دارم. در حال آموزش هستم. بسیار مفید است.	مصاحبه ۱
			نرم‌افزارهای مدیریت استناد آشنا نیستم، در کارگاه اندنوت شرکت کردم، تازه می‌خوام استفاده کنم.	مصاحبه ۸
۵	عدم توجه به رتبه علمی نویسنده	اهمیت نداشتن رتبه علمی نویسنده	در ارزیابی آثار و مقاله‌ها، رتبه نویسنده یا نویسندگان بی‌تأثیر است.	مصاحبه ۱۲
			رتبه نویسنده و دانشگاهی که نویسنده یا نویسندگان اثر پژوهشی را چاپ کرده‌اند، برای من مهم نیست؛ مهم‌ترین بخش برای ارزیابی، محتوا هست و اینکه موضوع جالبی باشد که بتوانم در کارهایم از آن استفاده یا از آن ایده بگیرم.	مصاحبه ۱۹
۶	عدم آشنایی با اعتبار مقالات دسترسی آزاد	عدم آشنایی با اعتبار مقالات دسترسی آزاد	مقالات دسترسی آزاد را به لحاظ تخصصی نمی‌توانم مورد ارزیابی قرار دهم، فقط می‌توانم بگویم که خیلی خوب هستند. چون راحت می‌توانم دانلود کنم و مورداستفاده قرار دهم. البته این‌که معتبر هستند یا نه؛ پس از دانلود به استاد راهنمایم نشان می‌دهم، صحت‌وسقم اطلاعات آن را متوجه شده و ازنظر ارزیابی استادم استفاده می‌کنم.	مصاحبه ۱

در جدول ۴، مفاهیم و کدهای مستخرج از مصاحبه‌ها و مرتبط با پرسش دوم پژوهش، یعنی شیوه اعتباریابی منابع توسط دانشجویان تربیت‌بدنی دانشگاه بیرجند دسته‌بندی و ارائه‌شده است.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

جدول۴. مفاهیم و کدهای محوری مستخرج از مصاحبه‌ها و مرتبط با پرسش دوم پژوهش (شیوه اعتباریابی)

ردیف	کد محوری	مفاهیم	نمونه شاهد	کد مصاحبه
۱	ارزیابی مقاله	بررسی اطلاعات کتابشناختی مقاله	در انتها هم نتیجه‌گیری را می‌خوانم، مقاله و کار پژوهشی مناسبی باشد، دانلود کرده و برای کار کلاسی یا پایان‌نامه‌ام از آن استفاده می‌کنم.	مصاحبه ۱
		بررسی بخش نتیجه‌گیری مقاله	در مورد مقاله هم تنها بررسی اطلاعات کتابشناختی برام مهم هستند.	مصاحبه ۱۰
		بررسی چارک مقاله	در مورد مقاله، پس‌ازاینکه کدام ناشر منتشر کرده، ضریب تأثیر و چارک مجله برام مهم است.	مصاحبه ۱
			ضریب تأثیر و در کدام چارک باشند. البته این هم با توضیحاتی که شما دادید، مفهومشان را فهمیدم. ولی برام مهم هستند که کیو وان باشد و در کدام پایگاه اطلاعاتی نمایه شوند.	مصاحبه ۱۰
			در موردبررسی اطلاعات کتابشناختی و حوزه علم‌سنجی نیز فقط بحث چارک مجلات و شناسه اچ ایندکس مجله مدنظر است که خیلی هم برام مهم است.	مصاحبه ۱۲
			در مورد مقاله، پس‌ازاینکه کدام ناشر منتشر کرده، ضریب تأثیر و چارک مجله مهم است(بیشتر کیو وان را چک می‌کنم و بهشون اعتماد دارم).	مصاحبه ۱۹
		بررسی چکیده مقاله	در خصوص کیفیت اطلاعات مقاله، برام خیلی مهم است؛ ابتدا چکیده مقاله را می‌خوانم، نکته خوب و به‌روزی داشته باشد، حتماً دانلود می‌کنم.	مصاحبه ۱
			بخش‌های محتوا را که من چک می‌کنم ابتدا چکیده است؛ بعد روش‌شناسی. در ابتدای امر که مقاله را می‌خواهم بخوانم، فقط چکیده را مطالعه می‌کنم، مناسب بود به سراغ روش‌شناسی می‌روم.	مصاحبه ۱۲
			ابتدا چکیده را مطالعه می‌کنم، در مرحله دوم، به سراغ روش‌شناسی رفته و مورد ارزیابی قرار می‌دهم؛ در انتها هم نتیجه‌گیری را می‌خوانم، مقاله و کار پژوهشی مناسبی باشد، دانلود کرده و برای کار کلاسی یا پایان‌نامه ام از آن استفاده می کنم.	مصاحبه ۱۹
		بررسی روش شناسی مقاله	در مرحله دوم، به سراغ روش شناسی رفته و مورد ارزیابی قرار میدهم.	مصاحبه ۱
			بخش‌های محتوا را که من چک میکنم ابتدا چکیده است؛ بعد روششناسی و در انتها هم نتیجه گیری. در ابتدای امر که مقاله را می‌خواهم بخوانم، فقط چکیده را مطالعه میکنم، مناسب بود به سراغ روش شناسی میروم.	مصاحبه ۱۲
			به سراغ روش شناسی می روم.	مصاحبه ۱۶
		بررسی ضریب تاثیر مقاله	در مورد مقاله، پس از اینکه کدام ناشر منتشر کرده، ضریب تأثیر و چارک مجله برام مهم است.	مصاحبه ۱
			ضریب تأثیر و چارک مجله برایم مهم است اگرمجله کیو وان باشد.	مصاحبه ۴
		بررسی کیفیت اطلاعات مقاله	کیفیت اطلاعات مقاله، برام خیلی مهم است؛ کیفیت مقاله را با خواندن چک می کنم.	مصاحبه ۴
			کیفیت اطلاعات مقاله، برام خیلی مهم است؛ ابتدا چکیده مقاله را	مصاحبه

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

			میخوانم، نکته خوب و به روزی داشته باشد، حتماً دانلود میکنم.	۱۹
۲	ارزیابی نویسندگان اثر	ارزیابی نویسندگان اثر	با این تصور که مقاله داوری شده است؛ رو همین محور من هم تأیید میکنم که نام نویسنده ساختگی نیست.	مصاحبه ۱۰
			همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱۹
		ساختگی نبودن اسامی	در مورد ساختگی نبودن اسامی و وابستگی سازمانی نویسندگان هم باید چک کنم.	مصاحبه ۱۱
		جعلی نبودن نویسنده	در مورد اینکه چک کنم ببینم نام نویسنده فیک نباشه، یا از طریق شبکههای اجتماعی، و یا صلاحیت نویسندگان و یا نویسنده این کار را باید انجام دهم.	مصاحبه ۱۰
		ساختگی نبودن وابستگی سازمانی نویسندگان	ساختگی نبودن اسامی و وابستگی سازمانی نویسندگان را مورد بررسی قرار می دهم و چک کنم. مثلا به سایت نویسندگان سر می زنم و پروفایل آن‌ها را چک می کنم.	مصاحبه ۱۵
		صلاحیت نویسندگان	صلاحیت نویسندگان را بررسی می کنم ببینم متخصص این حوزه هستند یا نه.	مصاحبه ۱۲
			درباره اعتبار منابع، همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱
		برجسته بودن نویسنده	درباره اعتبار منابع، همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم	مصاحبه ۱
			همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱۹
		تخصص نویسنده	میزان تخصصگرایی نویسنده در آن حوزه موضوعی خیلی برام مهم هست.	مصاحبه ۱۰
			به میزان تخصص فرد نگاه میکنم.	مصاحبه ۱۰
			تخصص نویسنده در آن حوزه موضوعی برام خیلی مهم است.	مصاحبه ۱۹
			در مرحله اول، همان تخصص نویسنده برام مهم است که در ذیل اسمش در مقاله نوشته شده است.	مصاحبه ۲۰
			تخصص نویسنده در آن حوزه موضوعی برام خیلی مهم است.	مصاحبه ۱
		توصیه استادان	توصیه دیگران هم بستگی دارد چه شخصی این توصیه را به من بکند؛ از طرف استادم باشد که حتماً مورد توجه قرار میدهم و مقاله یا کتابی که گفتند را مطالعه میکنم، ولی از طرف همکلاسیم یا دوستی باشد، با وسواس به نظرش توجه کرده، نیازمند تحقیق و تفحص هستم.	مصاحبه ۱
			توصیه دیگران هم بستگی دارد چه شخصی این توصیه را به من بکند؛ از طرف استادم باشد که حتماً مورد توجه قرار میدهم و مقاله یا کتابی که گفتند را مطالعه میکنم، ولی از طرف همکلاسیم یا دوستی باشد، با وسواس به نظرش توجه کرده، نیازمند تحقیق و تفحص	مصاحبه ۱۹

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

			هستم.	
		رتبه دانشگاهی نویسنده	رتبه نویسنده و دانشگاهی که نویسنده یا نویسندگان اثر پژوهشی را چاپ کردهاند، برای من مهم نیست؛	مصاحبه ۱
			میزان تخصص فرد یا افراد نویسنده برام مهم است؛ و اینکه صلاحیت نویسنده یا نویسندگان. (هر چه مرتبه استاد بیشتر باشد(استادیار، استاد تمام) نظر مثبتی بر روی آن کار پژوهشی دارم و دانلود کرده و مطالعه میکنم)	مصاحبه ۱۲
			در اعتبار منابع، همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم	مصاحبه ۱
			اعتبار نویسنده به نظرم در ارزیابی مقاله میتواند مهم باشد. با توجه به اینکه فرد شناخته شده باشد، مسلماً پژوهشهای خوبی هم از فرد انتظار داریم که انجام دهد و حتماً در آن فیلدی که مدنظر من هست، میتوانم به آن استناد کنم.	مصاحبه ۱۰
		سرشناس بودن نویسنده	میزان تخصص فرد یا افراد نویسنده برام مهم است؛ و اینکه صلاحیت نویسنده یا نویسندگان. (هر چه مرتبه استاد بیشتر باشد(استادیار، استاد تمام) نظر مثبتی بر روی آن کار پژوهشی دارم و دانلود کرده و مطالعه میکنم)	مصاحبه ۱۲
			بعضی از وقتها، با اسم و نام فرد هم جستجویی انجام دادهام چون آدم شناخته شدهای هست؛ کارهایش را دنبال میکنم.	مصاحبه ۱۲
			مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱۹
			در اعتبار منابع، همانطور که گفتم، اعتبار نویسنده (اینکه از کدام دانشگاه باشد) برام مهم است، حتماً مقاله یک استاد برجسته و سرشناس را در ابتدا مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱
		وابستگی سازمانی نویسنده	در خصوص اینکه نام فرد یا وابستگی سازمانی فرد ساختگی باشد یا نه، جستجویی در همان شبکه های اجتماعی همانند لینکدین یا ریسرچگیت جستجو میدهم.	مصاحبه ۱۲
۳	اعتباریابی با کمک شبکه های اجتماعی علمی	استفاده از شبکه‌های اجتماعی	از شبکه‌های اجتماعی هم استفاده میکنم و چک کنم و ببینم نویسنده مورد اعتماد هست یا خیر؛	مصاحبه ۱
			از شبکه‌های اجتماعی برای ارزیابی نام نویسندگان کمک میگیرم (در ریسرچ گیت جستجو انجام میدهم تا مطمئن شوم که استادی که مقاله اش را میخوانم همان فرد است).	مصاحبه ۱۲
			در خصوص اینکه نام فرد یا وابستگی سازمانی فرد ساختگی باشد یا نه، جستجویی در همان شبکه‌های اجتماعی همانند لینکدین یا ریسرچ‌گیت جستجو می‌کنم.	مصاحبه ۱۲
۴	توجه به اعتبار مجله	توجه به اعتبار مجله	چک میکنم که در جی.سی.آر باشد و گرنه در سایمگو هم نگاه میکنم. مابقی رو بهشون توجه نمیکنم.	مصاحبه ۱۰
			در مورد بررسی اطلاعات کتابشناختی و حوزه علم‌سنجی نیز فقط بحث چارک مجلات و شناسه اچ ایندکس مجله مدنظر است که خیلی هم برام مهم است.	مصاحبه ۱۲
		توجه به پایگاه اطلاعاتی نمایه کننده مجله	ولی برام مهم هستند که کیو وان باشد و در کدام پایگاه اطلاعاتی نمایه شوند. صحت و اعتبار مجله را از رو همین که در کدام پایگاه نمایه شوند، متوجه میشوم.	مصاحبه ۱۰

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

		جی سی آر بودن مجله نمایه شدن در سایمگو	چک میکنم که در جی.سی.آر باشد و گرنه در سایمگو هم نگاه میکنم. مابقی رو بهشون توجه نمیکنم.	مصاحبه ۱۰
۵	توجه به اعتبار ناشر	توجه به اعتبار ناشر	ناشر برام اهمیت زیادی دارد. یک منبع اطلاعاتی توسط چه ناشری منتشر شده است، بیشتر از بقیه برام مهم است.	مصاحبه ۱
			در مورد کتاب و وبسایت خیلی برام مهم هست که ناشر آن چه فرد یا سازمانی است. ناشر معتبر یا فرد معتبر و شناخته شده‌ای، مسلماً اعتبار دارد و مورد قبول همگی هست. به پژوهش اطمینان میکنم و دانلود کرده و مطالعه میکنم.	مصاحبه ۱۰
			اولویت من برای انتخاب یک اثر پژوهشی، ناشر اثر خیلی برام مهم است؛ مثلاً یک کتابی که توسط اشپرینگر منتشر شده باشد؛ حتما مطالعه میکنم که در حوزه کاری من باشد؛ یا در مورد کتابهای فارسی، ناشران دانشگاهی را بیشتر مدنظر قرار میدهم.	مصاحبه ۱۲
			در مورد مجله بحث اعتبار مجله است که یکی از آیتمهای آن ناشر آن مجله است. ناشر معتبر و شناخته شده باشد چه مجله داخلی باشد یا خارج از کشور منتشر شده باشد. زمانی که ناشر معتبر باشد، وبسایت مجله را دیگر چک نمیکنم چون بهش اطمینان دارم.	مصاحبه ۱۲
			ناشر برام اهمیت زیادی دارد. یک منبع اطلاعاتی توسط چه ناشری منتشر شده است، بیشتر از بقیه برام مهم است.	مصاحبه ۱۹
۶	توجه به انسجام و ساختار نگارشی منابع	توجه به انسجام و ساختار نگارشی منابع	در بررسی اطلاعات و محتوا، به انسجام و ساختار نگارشی توجه میکنم. تناسب محتوا و عنوان را چک کرده و اهداف با سؤالات را نیز مورد ارزیابی قرار میدهم که درست به سؤالات پاسخ گفته شده است یا خیر.	مصاحبه ۱
			انسجام و ساختار نگارشی را هم مدنظر قرار میدهم که متنی که انسجام نداشته باشد و از لحاظ نگارشی هم برام سخت نوشته شده باشد را مطالعه نمیکنم، اگر کسی هم از من پرسید، پیشنهاد نمیدهم	مصاحبه ۱۲
			به انسجام و ساختار نگارشی توجه میکنم. محتوا و عنوان را چک میکنم نتیجه گیری را مطالعه میکنم و پیشنهادهای پژوهشی که در انتهای مقاله آمده است را چک کرده و ازشون ایده میگیرم.	مصاحبه ۱۹
۷	توجه به تعداد منابع	توجه به تعداد منابع	البته تعداد منابع استفاده شده هم مهم است. هم به لحاظ کیفی و هم کمی.	مصاحبه ۱۰
۸	توجه به تناسب اهداف با سوالات	توجه به تناسب اهداف با سوالات	اهداف با سؤالات را نیز مورد ارزیابی قرار میدهم که درست به سؤالات پاسخ گفته شده است یا خیر.	مصاحبه ۱
۹	توجه به داوری مقاله	توجه به داوری مقاله	با این تصور که مقاله داوری شده است؛ رو همین محور من هم تأیید می‌کنم که نام نویسنده ساختگی نیست.	مصاحبه ۱۰
۱۰	توجه به روزآمدی منابع	توجه به روزآمدی منابع	فقط سعی می کنم به روزآمدی منابع توجه کنم.	مصاحبه ۱۴
			روزآمدی اطلاعات و انسجام و ساختار نگارشی در اولویت کارم هست. به این دو مورد در زمان ارزیابی براساس محتوای آثار توجه میکنم.	مصاحبه ۱۰
			به روزآمدی منابع توجه میکنم.	مصاحبه ۱۰
			روزآمدی اطلاعات در ارزیابی خیلی برام مهم است و براساس این	مصاحبه

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

			روزآمدی ترقیب میشوم که متن را دانلود و مورد استفاده قرار دهم.	۱۲
			فقط روزآمدی منابع را چک میکنم و به اینکه در ورود اطلاعات چه در متن یا انتهای متن ایرادی وجود دارد، نیازی نمیبینم.	مصاحبه ۱۲
۱۱	توجه به عنوان اثر	بررسی عنوان اثر	در بررسی عنوان اثر حساس هستم. حتما باید عنوان را بررسی کنم.	مصاحبه ۱
			تناسب محتوا به عنوان را چک می کنم.	مصاحبه ۱
۱۲	توجه به محتوای اثر	توجه به محتوا در اثر	محتوا در ارزیابی مهم است. با محتوا است که به کار ارزیابی میپردازیم. حتما محتوا را من چک میکنم	مصاحبه ۱۴
۱۳	دسترسی به متن کامل مقاله	دسترسی به متن کامل مقاله	دسترسی به متن کامل مقاله در اعتبار مجله و ارزیابی آن خیلی مهم است و فایده دارد؛ متن کامل را که داشته باشیم، از همان ابتدا تا انتها را مطالعه و مورد ارزیابی قرار میدهیم.	مصاحبه ۱۲
			مقالات دسترسی آزاد را به لحاظ تخصصی نمیتونم مورد ارزیابی قرار دهم، فقط میتوانم بگویم که خیلی خوب هستند. چون راحت میتوانم دانلود کنم و مورد استفاده قرار دهم.	مصاحبه ۱۹
			دسترسی به متن کامل مقاله، از تمام جهات میتواند مفید فایده باشد برای ارزیابی اعتبار آن منبع. به غیر از چکیده، سایر بخشهای مقاله را هم مطالعه می کنم.	مصاحبه ۱۹
۱۴	صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی	صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی	صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی چک میشود، ولی در درجه دوم است.	مصاحبه ۱۲
۱۵	مشورت با استاد راهنما	مشورت با استاد راهنما	مقالات دسترسی آزاد را به لحاظ تخصصی نمیتونم مورد ارزیابی قرار دهم، فقط میتوانم بگویم که خیلی خوب هستند. چون راحت میتوانم دانلود کنم و مورد استفاده قرار دهم. البته این که معتبر هستند یا نه؛ پس از دانلود به استاد راهنمام نشان میدهم، صحت و سقم اطلاعات آن را متوجه شده و از نظر ارزیابی استادم استفاده میکنم.	مصاحبه ۱
			برای بررسی اعتبار حتما با استاد راهنمایم مشورت می کنم. یعنی ابتدا به استاد راهنما نشان می دهم و نظر او را می پرسم.	مصاحبه ۱۹

بحث و نتیجه‌گیری

در مصاحبه‌های صورت گرفته با جامعه پژوهش مشخص شد که دانشجویان حاضر در جامعه پژوهش برخی چالش‌ها در اعتباریابی منابع را دارند. آن‌ها «عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با سرقت علمی، عدم آشنایی با نرم افزارهای سرقت علمی، عدم آشنایی با سبک‌های استنادی و نرم افزارهای مدیریت استناد، عدم توجه به رتبه علمی نویسنده و عدم آشنایی با اعتبار مقالات دسترسی آزاد» را درگفتگوی خود با پژوهشگران مورد توجه قرار دادند که از مجموع مفهوم نهایی شناسایی شده در جریان مصاحبه‌ها یعنی، «عدم آشنایی با نحوه بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با بررسی سرقت علمی، عدم آشنایی با نرم افزارهای سرقت علمی، عدم آشنایی با سبک‌های استنادی، عدم آشنایی با اندنوت، اهمیت نداشتن رتبه علمی نویسنده و عدم آشنایی با اعتبار مقالات دسترسی آزاد» بدست آمدند. یافته‌های پژوهش حاضر با پژوهش کشاورز، وصفی و شعبانی (۱۳۹۳) و معرفت (۱۳۹۶) همسوست.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

به عنوان مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان (مصاحبه کد ۱) اشاره می‌کند کـه «در بررسـی تخلفـات پژوهشـی و سـرقت علمی اطلاعاتی ندارم و با نرم‌افزارهای این حوزه هم کار نکرده‌ام» و همچنین فرد دیگری (مصاحبه کد ۱۰) بیان مـی‌کننـد که «با نرم افزارهای سرقت علمی آشنایی ندارم. البته جدیداً مقاله ای خواسته باشی برای مجله ای بفرستی، ابتـدای امـر از تو می خواهند که میزان همانندجویی را طی نامه ای براشون ارسال کنید». همچنین در مصـاحبه کـد ۱۲، فـرد حاضـر در مصاحبه اشاره می‌کند که « برای ارزیابی منبع اطلاعاتی و سرقت علمی با اسـتفاده از نـرم افزارهـای تخلفـات پژوهشـی در ایران و خارج از کشور، با این نرم افزارها کار نکرده ام و آشنایی ندارم».

عدم آشنایی با سبک‌های استنادی به عنوان یکی دیگر از چالش‌های مطرح در ین دانشجویان علوم ورزشی است. تعدادی از دانشجویان حاضر در مصاحبه‌های صورت گرفته همچون (مصاحبه های کد ۱، ۸، ۱۹) اشاره می‌کنند که با سبک‌های استنادی آشنایی ندارند. برخی از آن‌ها همچون مصاحبه شونده کد ۱۹ اشاره می‌کند «با سبکهای استنادی آشنایی زیادی ندارم. در درس‌های روش تحقیق کمتر به آن پرداخته شده است» نکته جالبی که این مصاحبه شونده اشاره می کند اینست که در درس‌های روش تحقیق کمتر به آن اشاره شده است. تجربه نگارندگان مقاله حاضر در کلاسهای کارشناسی ارشد دانشگاه‌های مختلف نیز نشان می‌دهد که معمولا در دوره‌های کارشناسی در درس روش تحقیق به این موضوع کمتر توجه می‌شود.

مصاحبه شونده کد ۱ نیز به موضوع سبک‌ها و فرمت‌های استناددهی توجه کرده و با اشاره به اینکه صحت و دقت منابع در ورود صحیح آن‌ها برایش اهمیتی ندارد بیان می‌کند که «صحت و دقت منابع در ورود صحیح آن‌ها، برام ملاک نیست، یعنی تا الان به آن‌ها توجه نکرده‌ام، در کل به نحوه ورود اطلاعات و فرمتهای استناددهی آشنایی آنچنان ندارم» (مصاحبه کد ۱).

درباره چگونگی اعتباریابی منابع توسط دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند حاضر در مصاحبه‌های پژوهش، پس از تحلیل داده‌ها، تعداد ۳۴ کد آزاد بدست آمد. کدهای آزاد شامل کدهای «بررسی اطلاعات کتابشناختی مقاله، بررسی بخش نتیجه‌گیری مقاله، بررسی چارک مقاله، بررسی چکیده مقاله، بررسی روش‌شناسی مقاله، بررسی ضریب تاثیر مقاله، بررسی کیفیت اطلاعات مقاله، ارزیابی نویسندگان اثر، ساختگی نبودن اسامی، جعلی نبودن نویسنده، ساختگی نبودن وابستگی سازمانی نویسندگان، صلاحیت نویسندگان، برجسته بودن نویسنده، تخصص نویسنده، توصیه استادان، رتبه دانشگاهی نویسنده، سرشناس بودن نویسنده، وابستگی سازمانی نویسنده، استفاده از شبکه‌های اجتماعی، توجه به اعتبار مجله، توجه به پایگاه اطلاعاتی نمایه کننده مجله، جی سی آر (JCR) بودن مجله، نمایه شدن در سایمگو، توجه به اعتبار ناشر، توجه به انسجام و ساختار نگارشی منابع، توجه به تعداد منابع، توجه به تناسب اهداف با سوالات، توجه به داوری مقاله، توجه به روزآمدی منابع، بررسی عنوان اثر، توجه به محتوا در اثر، دسترسی به متن کامل مقاله، صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی و مشورت با استاد راهنما» بود.

پس از دسته‌بندی کدها، ۱۵ کد محوری زیر از مجموع ۳۴ کد آزاد استخراج شـد کـه عبـارت از« ارزیـابی مقالـه، ارزیـابی نویسندگان اثر، اعتباریابی با کمک شبکه های اجتماعی علمی، توجه به اعتبار مجله، توجه به اعتبار ناشر، توجه بـه انسـجام و ساختار نگارشی منابع، توجه به تعداد منابع، توجه به تناسب اهداف با سوالات، توجه به داوری مقاله، توجـه بـه روزآمـدی منابع، توجه به عنوان اثر، توجه به محتوای اثر، دسترسی بـه مـتن کامـل مقالـه، صـحت و دقـت اطلاعـات کتابشـناختی و مشورت با استاد راهنما» بودند.

به عنوان مثال « توجه به اعتبار مجله » و « توجه به اعتبار ناشر» دو کد اصلی استخراج شده از داده‌های حاصل از مصاحبه با افراد حاضر در پژوهش بودند که در مصاحبه‌های کد۱، ۱۰، ۱۲ و ۱۹ به آن‌ها اشاره شده است. مرتبط با کد محوری« توجه به اعتبار مجله »، کدهای اصلی « توجه به اعتبار مجله »، « توجه به پایگاه اطلاعاتی نمایه کننده مجله »، «جی سی آر بودن مجله» و «نمایه شدن در سایمگو» از میان مصاحبه‌های انجام شده، استخراج شد. به عنوان مثال، مصاحبه شونده کد ۱۲ اشاره می‌کند که « در مورد بررسی اطلاعات کتابشناختی و حوزه علم‌سنجی نیز فقط بحث چارک مجلات و شناسه اچ ایندکس مجله مدنظر است که خیلی هم برام مهم است». و مصاحبه شونده کد ۱۰ نیز بیان می‌کند که« ولی برام مهم

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

هستند که کیو وان باشد و در کدام پایگاه اطلاعاتی نمایه شوند. صحت و اعتبار مجله را از رو همین که در کدام پایگاه نمایه شوند، متوجه میشوم».

همچنین مرتبط با کد محوری «توجه به اعتبار ناشر»، مصاحبه شوندگان کد ۱، ۱۰، ۱۲ و ۱۹ اشاره کرده اند که اعتبار ناشر برایشان اهمیت دارد و از ناشران معتبر انتظار آثار معتبر را دارند و اولویت آن‌ها برای انتخاب یک اثر پژوهشی مناسب، ناشر معتبر است. به عنوان مثال مصاحبه شونده کد ۱ اشاره می کند که « ناشر برام اهمیت زیادی دارد. یک منبع اطلاعاتی توسط چه ناشری منتشر شده است، بیشتر از بقیه برام مهم است» همچنین مصاحبه شونده کد ۱۰ معتقد است که «در مورد کتاب و وبسایت خیلی برام مهم هست که ناشر آن چه فرد یا سازمانی است. ناشر معتبر یا فرد معتبر و شناخته شده‌ای، مسلماً اعتبار دارد و مورد قبول همگی هست. به پژوهش اطمینان میکنم و دانلود کرده و مطالعه میکنم» یا مصاحبه شونده کد ۱۲ در اولویت انتخاب یک اثر به ناشر آن توجه می‌کند «اولویت من برای انتخاب یک اثر پژوهشی، ناشر اثر خیلی برام مهم است؛ مثلاً یک کتابی که توسط اشپرینگر منتشر شده باشد؛ حتما مطالعه میکنم که در حوزه کاری من باشد؛ یا در مورد کتابهای فارسی، ناشران دانشگاهی را بیشتر مدنظر قرار میدهم».

در مجموع و بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر به نظر می‌رسد، توجه به مسئله اعتباریابی منابع و کیفیت اطلاعات و لزوم آموزش مهارت کافی و مستمر در این زمینه امری است که باید توسط برنامه‌ریزان این حوزه مورد توجه قرار گیرد. آموزش مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان در تعیین کیفیت و اعتبار منابع با توجه به معیارهای ارزیابی موجود و در قالب دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها، پروژه‌ها و پژوهش‌ها از جمله اقدامات فوری در این زمینه محسوب می‌شود.

پژوهش حاضر با هدف شناسایی روش‌های اعتباریابی منابع در بین دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند طراحی و اجرا شد. با روش گرندد تئوری و با رویکرد کیفی، ۶۷ نفر از دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند با استفاده از مصاحبهٔ نیمه‌ساختاریافته مورد مصاحبه قرار گرفتند و با استفاده از کدگذاری با کمک نرم افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ تحلیل داده‌ها انجام شد. شواهد حاصل از گردآوری داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها (همچون «عدم آشنایی با نحوه بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با بررسی تخلفات پژوهشی، عدم آشنایی با بررسی سرقت علمی، عدم آشنایی با نرم افزارهای سرقت علمی، عدم آشنایی با سبک‌های استنادی، عدم آشنایی با اندنوت، اهمیت نداشتن رتبه علمی نویسنده و عدم آشنایی با اعتبار مقالات دسترسی آزاد») نشان داد که دانشجویان حاضر در جامعه پژوهش برخی چالش‌ها در اعتباریابی منابع را دارند.

همچنین دسته‌بندی کدهای باز حاصل از مصاحبه نشان داد که دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه بیرجند در مجموع ۱۵ کد محوری از مجموع ۳۴ کد آزاد، شامل «ارزیابی مقاله، ارزیابی نویسندگان اثر، اعتباریابی با کمک شبکه‌های اجتماعی علمی، توجه به اعتبار مجله، توجه به اعتبار ناشر، توجه به انسجام و ساختار نگارشی منابع، توجه به تعداد منابع، توجه به تناسب اهداف با سوالات، توجه به داوری مقاله، توجه به روزآمدی منابع، توجه به عنوان اثر، توجه به محتوای اثر، دسترسی به متن کامل مقاله، صحت و دقت اطلاعات کتابشناختی و مشورت با استاد راهنما» را به عنوان روش‌های اعتباریابی منابع مورد استفاده قرار می دهند.

دانشجویان و پژوهشگران در هنگام ارزیابی اعتبار اطلاعات به ویژگی‌های معنایی اطلاعات باید توجه کنند و ویژگی‌های سطحی و ویژگی‌های منبع در مرحله بعدی ارزیابی اعتبار اطلاعات قرار گیرد. در زمینه دسترسی آزاد یافته‌ها نشان داد که دانشجویان در صورتی مقالات دسترسی آزاد را معتبر می‌دانند و از آن استفاده می‌کنند که مؤلفه‌های برخورداری از فرایند داوری، کیفیت محتوای مقاله و برخورداری از نویسنده معتبر و مشهور در آن رعایت شده باشد و به نوعی با توجه به این موارد نگرش مثبتی به این نوع مقالات خواهند داشت. اگر این مولفه‌ها به خوبی در این نوع مقالات رعایت شود این نوع مقالات تاثیر مثبتی بر روند پژوهش دارند.

به ویژه سیاستگذران و مسئولان وزارت علوم باید در زمینهٔ ایجاد سازوکارهایی برای تعیین کیفیت سایت‌های اینترنتی، اقدامات و تدابیر عملی و فنی را به کار گیرند. پیشنهاد می‌شود برای درک بهتر مشکلات، از سایر روش‌های کیفی و ترکیبی

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

همانند بلنداندیشی و فیلمبرداری با سیاهه‌های وارسی استاندارد در پژوهش‌های بیشتر و گسترده‌تری برای دستیابی به نتایج تعمیم‌پذیرتر و گسترده‌تر انجام شوند.

به نظر می‌رسد آموزش شیوه اعتباریابی منابع به دانشجویان علوم ورزشی حاضر در پژوهش احساس می‌شود و آموزش آنان می‌تواند چالش های اعتباریابی منابع را در بین دانشجویان کمتر نماید و شیوه اعتباریابی منابع آنان را بهبود بخشد. پیشنهاد می‌شود داده‌های حاصل از این پژوهش به صورت یک پژوهش کمّی در بین دانشجویان دانشگاه بیرجند و سایر دانشگاه‌های مختلف کشور مورد سنجش قرار گیرد.

مشارکت نویسندگان

رحمان معرفت: تهیه پیش‌نویس مقاله، انجام اصلاحات و مراحل انجام مقاله، بررسی و کنترل نهایی مقاله.

محمود سنگری: گردآوری داده‌ها و انجام مصاحبه‌ها، انجام اصلاحات و مراحل انجام مقاله، بررسی و کنترل نهایی مقاله.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از دانشجویان محترم علوم ورزشی دانشگاه بیرجند که در فرایند گردآوری داده‌ها مشارکت داشتند تشکر و قدردانی می‌کنند. پژوهش حاضر، نتیجه طرح پژوهشی نوع الف در دانشگاه سمنان به شماره قرارداد ۱۴۰۳۱۳۲ ط/۲۲۶/۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۲ است که به این وسیله از معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه سمنان تقدیر و تشکر می‌گردد.

حامی مالی

حمایت مالی از این پژوهش از طرف دانشگاه سمنان، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی در قالب طرح پژوهشی نوع الف انجام شده است.

تضاد منافع

هیچ تضاد منافعی مرتبط با انتشار این مقاله وجود ندارد.

منابع

آذرنگ، عبدالحسین.(۱۳۹۹). دانشنامه ویکی‌پدیا، گنجینه‌ای برای انواع استفاده‌ها و سوء استفاده‌ها. *جهان کتاب*، ۲۵ (۱۱-۱۲)، صص. ۳۸-۴۲.

انجمن کتابخانه‌های دانشکده‌ای و پژوهشی(۲۰۱۰). استانداردهای سواد اطلاعاتی برای روان‌شناسی. ترجمه علی حسین قاسمی. قابل دسترس در:
https://www.ala.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/standards/Psychology_Farsi.pdf

روزبهانی، معصومه و ریاحی‌نیا، نصرت. (۱۳۹۵). شناسایی شاخص‌های اعتبار در ارتباطات علمی(مطالعه و استناد) از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه خوارزمی. تعامل انسان و اطلاعات. ۳ (۲).

کشاورز،حمید؛ شعبانی، علی؛ وصفی، محمدرضا (۱۳۹۳). اعتبارسنجی اطلاعات سلامت موجود در وب، توسط دانشجویان و اعضای هیأت علمی رشته‌های پزشکی، پرستاری و مامایی. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۴۸(۴)، ۴۷۷-۴۹۹.

مرادی، نورالله.(۱۳۸۴). مرجع‌شناسی: شناخت خدمات و کتاب‌های مرجع. تهران، فرهنگ معاصر.

معرفت، رحمان.(۱۳۹۶). *شناسایی و تدوین میکرومدل بافتی سواد اطلاعاتی برای دانشجویان روان‌شناسی*. (پایان‌نامه دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده روان‌شناسی و علوم‌تربیتی دانشگاه خوارزمی).

معرفت، رحمان.(۱۴۰۱). مهارت‌های پایه سواد اطلاعاتی برای دانشجویان روان شناسی. ویراستار فنی: پرویز صباحی، ویراستار زبانی: سید حسین طباطبایی، سمنان: انتشارات دانشگاه سمنان.

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]

هومن، حیدرعلی(۱۳۹۱). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سمت.

Reference

Azarang, A. H. (2019). Wikipedia, a treasure trove for all kinds of uses and abuses. Jahan Kitab, 25 (11-12), pp. 38-42. [In Persian].

Cader, R.(2013). Judging Nursing Information on the World Wide Web, CIN: Computers, Informatics, *Nursing*,13(2), 66–73.

Charmaz, K.(2006). Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Through Qualitative Analysis. Los Angeles, CA: Sage Publication.

Charmaz, K.(2014). Constructing Grounded Theory. Sage, 2014.

Creswell, J. W.(2003) . Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches, Second Edition. Sage Publications.

Ghasemi, A. H.(2006). Information Literacy Competency For Higher Education. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 21(4): 97-119, [In Persian].

Hooman, H.(2012). Practical Guide to Qualitative Research. Tehran: Samt, 2012. [In Persian].

Keshavarz, H.(2014) . How Credible is Information on the Web: Reflections on Misinformation and Disinformation? *Infopreneurship Journal*,1(2), 1-17.

Keshavarz, H., Vasfi, M. and Shabani, A.(2015). Assessing health information on the web by medicine, nursing and midwify students and Faculty members. *Journal of Academic Librarianship and Information Research*, 48(4): 477-499. [In Persian].

Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (2000). Naturalistic Inquiry. Newbury Park, CA: Sage Publications.

Liu, M.(2000) . Assessing human information processing in lending decisions: A machine learning approach. *Journal of Accounting Research*, 60(2), 607-651. https://doi.org/10.1111/1475-679X.12427.

Liu, Z., & Huang, X. (2005). Evaluating the credibility of scholarly information on the web: A cross cultural study. *The International Information & Library Review*, 37(2), 99-106.

Marefat, R.(2022). Basic Information Literacy Skills for Psychology Students. Technical Editor: Parviz Sabahi, Linguistic Editor: Seyed Hossein Tabatabaei, Semnan: Semnan University Press.

Marefat, R., (2017). Identifying and developing a textural micromodel of information literacy for psychology students. (PhD thesis in Information Science. Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University). [In Persian].

McCann T, Polacsek M. Understanding, choosing and applying grounded theory: part 1. *Nurse Researcher*. 2023 Dec 7;31(4). doi:10.7748/nr.2023.e2136.

Moradi, N.(2005). Reference Studies: Understanding Reference Services and Books. Tehran, Contemporary Culture. [In Persian].

Ruzbahani M, Riahinia N.(2016). Identifying Credibility Criteria in Scholarly Communication (Reading and Citing) form the Standpoints of Faculty Members of Kharazmi University. Human Information Interaction, 3 (2). [In Persian].
URL: http://hii.khu.ac.ir/article-1-2536-fa.html

[Downloaded from c4i2016.khu.ac.ir on 2026-11-03]